

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 142 28 fax 22 60 134 75
biurokadr@policja.gov.pl

L.dz. Kk - 1646 /19

Warszawa, 17 stycznia 2019 r.

STOWARZYSZENIE
EMERYTÓW I RENCISTÓW POLICYJNYCH
ZARZĄD GŁÓWNY

wpłynęło dnia 21.01.2019. 29.11/2018

Pan Antoni Duda

Prezes
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Emerytów
i Rencistów Policyjnych

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 grudnia 2018 r., l.dz. Zg-156/2018, dotyczące wątpliwości w zakresie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i/lub dodatkowe, po wydaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2102), poniżej przedstawiam stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Przed wszystkim wskazać należy, że zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.) policjant zwalniany ze służby otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe oraz za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 33 ust. 3. Sposób ustalania wysokości tego ekwiwalentu określa art. 115a ustawy *o Policji*, który do dnia 5 listopada 2018 r. stanowił, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustala się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

W dniu 6 listopada 2018 r. w Dzienniku Ustaw (poz. 2102) ogłoszony został wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, w którym TK orzekł, że art. 115a ustawy *o Policji* w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Natomiast art. 190 ust. 2 *Konstytucji RP* zobowiązuje do niezwłocznego ogłoszenia orzeczenia TK w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony. Z tym też dniem orzeczenie wchodzi w życie, chyba, że TK określi inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego, co w omawianej sprawie nie nastąpiło. Wskazane orzeczenie weszło zatem w życie z dniem 6 listopada 2018 r.

Zakresowy charakter omawianego wyroku TK spowodował zmianę treści przepisu art. 115a ustawy *o Policji* w ten sposób, że wyeliminował z systemu prawnego tę część przepisu prawa, która ustalała wartość ułamkową miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym niezbędną do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy.

Przepis art. 115a ustawy *o Policji* w obecnie obowiązującym kształcie zawiera więc normę prawną, pozwalającą na ustalenie, iż policjantowi zwalnianemu ze służby w Policji przysługuje ekwiwalent pieniężny za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 (a zatem świadczenia należne zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy *o Policji*), a podstawą do ustalenia jego wysokości jest uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym należne mu na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Ponieważ wymieniony wyżej wyrok TK jest orzeczeniem negatoryjnym, eliminującym normę prawną odnoszącą się do ułamkowej części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym przez niego stanowisku służbowym, będącą podstawą do obliczenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz dodatkowego (kwestia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od służby, nie była przedmiotem kontroli w postępowaniu przed TK), tworzy tym samym lukę w systemie prawnym, uniemożliwiającą ustalenie wysokości należnego policjantowi zwalnianemu ze służby ekwiwalentu pieniężnego za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz dodatkowego. Dekompletuje tym samym konstrukcję prawną określającą zasady obliczania tego ekwiwalentu, pozbawiając ją elementu niezbędnego do ustalenia wysokości ekwiwalentu za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz dodatkowego.

Z treści omawianego wyroku TK wynika zatem wyłącznie, że wartość niezbędna do określenia wysokości ekwiwalentu nie może wynosić 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Wskazane orzeczenie TK nie ma natomiast charakteru prawotwórczego w znaczeniu pozytywnym, tj. nie zastępuje ustawodawcy. Zatem nie określa wartości ułamkowej uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, niezbędnej do ustalenia wysokości ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy.

Mając na względzie powyższe aktualnie brak jest podstaw prawnych do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy *o Policji*, bowiem art. 115a ustawy *o Policji*, w brzmieniu uwzględniającym treść wyroku TK, nie określa sposobu obliczania jego wysokości (obecnie wiadomo jedynie, że nieuprawnionym jest przyjęcie wskaźnika 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, brak natomiast wskazania, jaki wskaźnik należy stosować).

Sytuacja taka (brak podstaw prawnych do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego) będzie miała miejsce aż do czasu ustanowienia przez ustawodawcę przepisów prawa, w których wskazane zostanie, jak należy obliczać wysokość ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy (koniecznym będzie przyjęcie danego wskaźnika tych przeliczeń). Ponadto istotne znaczenie będzie miało ewentualne wprowadzenie przez ustawodawcę przepisów przejściowych, rozstrzygających, do jakich zdarzeń prawnych bądź też podmiotów nowe przepisy prawa znajdą zastosowanie.

Podkreślić jednak należy, że pomimo trwających prac legislacyjnych w powyższym zakresie, nie jest obecnie możliwym określenie, kiedy projektowane regulacje i w jakim kształcie, staną się prawem obowiązującym.

Podsumowując należy stwierdzić, że Komendant Główny Policji nie dezawuuje znaczenia przedmiotowego wyroku TK, jednakże nieuregulowanie przez ustawodawcę powyższej omawianej kwestii uniemożliwia na dzień dzisiejszy pozytywne rozpatrzenie składanych wniosków o wypłatę (ponowne przeliczenie, naliczenie) ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i/lub dodatkowy poprzez dokonanie wypłaty (wyrównania) tego ekwiwalentu. Organy Policji nie są bowiem uprawnione do samodzielnego określenia, jaki wskaźnik winien być zastosowany przy ustaleniu wysokości tego ekwiwalentu.

Podkreślić jednocześnie należy, że niezwłocznie po wejściu w życie regulacji określających sposób ustalania wysokości omawianego ekwiwalentu podjęte zostaną niezbędne działania zmierzające do załatwienia zainicjowanych podaniami poszczególnych wnioskodawców spraw. Rozpoznanie żądań wypłaty określonego ekwiwalentu pieniężnego, w zależności od treści wprowadzonych przez ustawodawcę uregulowań prawnych, będzie skutkowało dokonaniem wypłaty tego świadczenia albo wydaniem decyzji administracyjnej (podlegającej zaskarżeniu) o odmowie wypłaty żadanego ekwiwalentu.

Odnosząc się natomiast do przekazanych wraz z pismem z dnia 17 grudnia 2018 r., l.dz. Zg-156/2018 kopii odpowiedzi udzielanych kilku bliżej niezidentyfikowanym osobom, a także pytań przez takie osoby zadawanych, uprzejmie informuję, że Komendantowi Głównemu Policji znana jest skala żądań w omawianym przedmiocie, jednakże – jak wcześniej wyjaśniono – brak odpowiednich uregulowań prawnych, a także brak możliwości ustalenia, kiedy nowe przepisy prawa zostaną ustanowione i w jakim kształcie, uniemożliwiają obecnie spełnienie żądań byłych funkcjonariuszy Policji. Jednocześnie zasadnym jest podkreślenie, że liczne podania wpływające do jednostek organizacyjnych Policji na terenie całego kraju, procedowane są przez właściwe organy administracji publicznej, które po dokonaniu szczegółowej analizy ich treści podejmują samodzielne decyzje na temat dalszych czynności w sprawie.

Warto przy tym podkreślić (co można również zaobserwować analizując treść podań w omawianym przedmiocie, co do których organem właściwym do ich rozpoznania jest Komendant Główny Policji), że żądania wnioskodawców częstokroć mają całkowicie odmienną treść, w tym również odrębne podstawy prawne. Omawiane żądania dotyczą więc np. wypłaty/ponownego przeliczenia/wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i/lub dodatkowe bądź też za niewykorzystany czas wolny od służby

udzielany na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o *Policji*, ustalenia ilości dni, za które został już wypłacony ekwiwalent, wypłaty odsetek w związku z błędnym naliczeniem ekwiwalentu, czy też wznowienia postępowania administracyjnego w przedmiocie „wypłaty”/”naliczenia”/”wyrównania” ekwiwalentu na podstawie art. 145a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.). Zarówno zatem wielość stanów faktycznych i prawnych spraw zainicjowanych danymi wnioskami, jak i w szerszej perspektywie ryzyko narażenia się Komendanta Głównego Policji na zarzut naruszenia art. 15 *Kpa*, pozwalają przyjąć, że nieuzasadnione byłoby sporządzenie swego rodzaju „algorytmu działania” zobowiązującego inne organy administracji publicznej do podjęcia konkretnych czynności wyłącznie w oparciu o procedury zawarte w przepisach *Kodeksu postępowania administracyjnego*.

Zgodzić się przy tym należy, że pilne uregulowanie omawianej kwestii jest niezbędne zarówno ze względu na interes byłych policjantów, jak i samej Policji, jednakże, jak już wcześniej wyjaśniono, zasada praworządności wyrażona m.in. w art. 7 *Konstytucji RP*, obliguje organy do tego, aby każde podejmowane przez nie działanie miało swoje umocowanie w odpowiednich przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

DYREKTOR
Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej
Komendy Głównej Policji
insp. Jarosław STEKIERSKI

Wyk. w 2 egz.
Egz. nr 1 – adresat
Egz. nr 2 – aa